

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 ft.
Félévre 1 „
Három hóra 50 kr.

Szerkeszti és kiadja:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, (Köztelek).

A kilépettek vezére.

Mikor a Wekerle kormány a képviselőház elé terjesztette azokat az egyházpolitikai javaslatokat, a melyek azóta annyi bajt okoztak az országnak, a kormánypártnak több képviselője veszedelmet látott a házára a törvényekből.

Ezek, számra harminczan, mikor nem bírták a kormányt lebeszélni tervéről, inkább *kiléptek* a kormánypártból, mintsem hogy hazájukra káros törvényekre szavazzanak. Azóta a képviselőknek ezt a csoportját a „*kilépettek pártjának*” nevezik s ezek is az ellenzékhez tartoznak.

A „*kilépettek pártja*” vezéréül gróf Szápáry Gyulát választotta, a ki régi államférfiu.

Ő volt az a ki a Wekerle kormány bukása után arra törekedett, hogy a gróf Apponyi Albert pártjával egyesüljön az egész ellenzék és közösen csináljanak miniszteriumot. Elég szomorú az országra, hogy gróf Szápáry Gyula terve nem sikerült és megint csak a szabadelvü-börze-párt maradt az uralmon. De hát a mi halad, nem

mulik és mi azt hisszük, hogy gróf Szápáry Gyula terve rövid idő alatt sikerülni fog az egész ország örömére és hasznára. — Gróf Szápáry Gyula ma 62 esztendő.

1865-ben a szolnoki kerületnek lett képviselője. 1869-ben miniszteri tanácsos lett a belügyminiszteriumban, innét a közlekedési miniszteriumba ment államtitkárnak. 1873-ban belügyminiszternek, 1878-ban pedig pénzügyminiszternek nevezte ki a király, 1889-ben lett földmivelési miniszter, 1890-ben pedig miniszterelnök. Ha megmaradhat miniszterelnöknek, sok jót várható volna tőle az ország, de a Tisza Kálmán meg a Wekerle kompániája kimarták a miniszterelnökségből. Így ma egyszerű képviselő és a „*kilépettek vezére*”, a kire azonban még

Gróf Szápáry Gyula.

Magyarországon sok szép és nagy feladat vár. Hosszu ideig volt a szolnokmegyei, később az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke és mint ilyen ismeri a gazdák és a kisiparosok bajait.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A fuzió kérdése. *Bánffy* Dezső báró miniszterelnöki programja felett három napig tartó vitatkozás fejlődött ki a képviselőházban. Ezen vitatkozások alatt leginkább kidomborodott a fuzió kérdése, melyről már egyik mult számunkban írtunk, a mikor azt is megjegyeztük, hogy a mai viszonyok között erre felette nagy szüksége van a hazának. A fuzió nem jött létre, a minnek oka a kormánypárt makacs ragaszkodása a hatalomhoz és a magyar nemzetre nézve oly áldatlan párturalomhoz. Ezt fejtették ki beszédeikben *Justh* Gyula, *Apponyi* Albert gróf, *Szapáry* Gyula gróf, *Polónyi* Géza, *Batthány* Tivadar gróf, *Ugron* Gábor, *Asbóth* János és *Győrffy* Gyula, míg *Darányi* Ignác egyedül az ellenkezőjét vitatta, mindamellet kétségtelen, hogy a fuzió létrejövetele — pusztán idő kérdése.

A képviselőház új elnöke. A képviselőház hétfőn választotta meg *Bánffy* Dezső báró utódját az elnöki székre *Szilágyi* Dezső a volt igazságügyminiszter személyében, kit 66 szótöbbséggel emeltek erre a diszes állásra. Ezt az aránylag nagy többséget azonban csak úgy tudta a kormány elérni, hogy a 40 horvát és 15 szász képviselő nagy része is leszavazott *Szilágyi* Dezsőre az ellenzék jelöltjével *Justh* Gyulával szemben. Aelnökké *Perczel* Dezső helyébe, ki tudvalevőleg belügyminiszter lett, *Berzeviczy* Albertet, a volt vallás- és közoktatásügyi államtitkárt választották meg. Az ellenzék *Gallner* Gyulára adta szavazatát.

A Bánffy-miniszterium programja. *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök szombaton e hó 19-én fejtette ki a képviselőházban és a főrendiházban az új miniszterium programját. A program nem sokat ér, benne niucs semmi olyan, a miből reményt nyerhetnénk arra, hogy az új kormány a gazdák és kisiparosok érdekeit respektálni fogja, nem találnak abban semmi olyan intézkedést, a mely az agrárhajók megszüntetésére vezethetne, e helyett találunk benne egyházpolitikai és adózási programot; egy szóval *Bánffy* báró teljesen egy nézetben van minden kérdésben a megbukott kormánnyal, mely pedig, a mint tudva van, a király bizalmát is elveszítette. Remélhetőleg *Bánffy* báró és társai sem fognak azzal soha dicsekedni.

A tizedik miniszter. Szombaton végre a király személye mellé is kapott minisztert *Bánffy* Dezső báró *Jósika* Samu báró személyében, ki vasárnap d. e. fél tíz órakor tette le az esküt a király kezébe a budai várban. Így most már minden tárczának van minisztere és csak az a kérdés, hogy meddig tartja magát a tiztagu miniszterium.

A koronaőr eskütétele. Fényes és régi jó időkre emlékeztető ülése volt vasárnap a képviselőháznak a főrendiházzal együttesen. Diszmagyar ruhában jelentek meg miniszterek, főpapok, főrendek és képviselők, hogy felkísérjék ös Buda várába *Radvánszky* Béla bárót, az új koronaőrt, kinek az országgyűlés jelenlétében d. u. egy órakor kellett ünnepélyes szertartások között az esküt letenni. Mikor a király elfoglalta a trónt, *Jósika* Samu báró, az új miniszter felolvasta az eskümintát, melyet az új koronaőr fenhargon utána mondott. A király ekkor kíséretével együtt eltávozott, az országgyűlés tagjai pedig diszes és hosszú kocsisorban levonultak a képviselőházba, a hol *Radvánszky* báró rövid beszédben megköszönte megválasztását. Az új koronaőrnek már legközelebb átadják a koronaőri jelvényeket.

A francia köztársaság elnöke. Két napra rá, hogy *Casimir* Perier elnök lemondott állásáról, a nemzetgyűlés már megválasztotta utódját. A francia köztársaság új elnöke *Faure* Felix hajógyáros lesz, aki a mult héten megszünt *Dupuy* kormánynak is tagja volt, mint tengerészeti miniszter. Az új elnök csak közepszerű tehetség, de a mint mondják — becsületes ember és Franciaországban ez a tulajdonság ma többet nyom a latban, mint a legkitünőbb ész és a legnagyobb tudomány. Az új elnök *Dupuy* miniszterelnök lemondását elfogadta és *Bourgeois* volt minisztert bizta meg a kormány alakításával.

A szász paktum. Sokat beszéltek a képviselőházban a mult héten a szász paktumról. Mi is ez tulajdonképen? Nem egyéb, mint egy egység a kormány és a 15 szász képviselő között, mely szerint a szász képviselők kötelezik magukat *bizonyos ellenszolgáltatások* fejében elveik ellenére is a kormánnyal szavazni. *Bánffy* Dezső báró megköszönte az egységet és ezt lobbantották neki a szemére nagyon jogosan *Apponyi* Albert gróf, *Ugron* Gábor, *Batthány* Tivadar gróf, *Horváth* Gyula és *Győrffy* Gyula. A szász képviselők közül mentegetőzés végett felszólt *Metz* Oszkár és *Zay* Adolf csak bizonyossá tette azt a jó alapon nyugvó hitét az ellenzéknek, hogy a kormány egyszerűen megvásárolta a szász szavazatokat. És még ök beszélnek lelkiismereti szabadságról.

MI UJSÁG?

A megtámadott pap.

Egy borzasztó eset történt meg vasárnap Budapesten. Egy *Zeitse*k János nevű munkás halt meg. *Cenner* Lajos káplánnak kellett eltemetni, a ki azonban egy más temetésen lévén, 10 percczel később jött e halottas házhoz. A többnyire gyári munkásokból álló tömeg azonban, neki rohant a kereszttel és egyházi ruhában megérkező papnak, rázárták a kaput és ütni verni és fojtogatni kezdtek.

A rendőrség és egypár jelenlevő vallásos ember szabadították ki az Isten szolgáját a gazemberek keze közül.

Szomoru szívvel írjuk meg ezt a hirt olvasóinknak, Mennyire lealacsonyodott Magyarországon a nép, mennyire nem tisztel már semmit. Hogy reméljen akkor ez a nemzet áldást az Istentől, mikor a Jézus keresztjét sárba tapodja és arcul veri az Isten szolgáját? Mit remélhet az olyan nép a mely elhagyja az Istent, nem bírja fékezni haragját, szenvedélyét? Mi biztos akkor Magyarországon, ha a szent dolgait végző papot is, a beszentelendő halott felett, fényes nappal megtámadja a tömeg az ország fővárosában.

Bizony szomoru idöket élünk. Az ország kormánya a vallástalanságot akarja törvényné tenni; a nép az utcán letépi a szent öltözetet a papokról; az általános elszegényedéssel, együtt nő és szaporodik a bün és az erkölcstelenség. Vigyázzunk magyarok, legyünk résen és ébren, ne engedjük kitépni szívünkéből a haza és Isten szeretetét. Mert ez volt a Magyarok mindég erős vára, a mi ezer éve fentartotta szent István országát.

Magyarok imádjuk az Istent, és szeressük a hazát!

A király gyásza. Jó királyunkat, a ki már annyi keserü családi gyászt átszenvedett, megint nagy szomorúság érte. A ki öreg napjait egy kissé feldehítette s a kit oly gyönyörűséggel ringatott az ölen, kicsi dédunokája meghalt. A leányka *Erzsébet* bajor kir. hercegnőnek, királyunk unokalányának volt a leánya s alig pár hetes korában halt most meg a morva Troppauban. A király a gyászhirot Budavárban létekor tudta meg.

Mit reggeliz a király? Most, hogy királyunk itthon volt pár hétig hü népe körében, természetesen nagyon sokan még arra is kíváncsiak voltak, hogy ugyan mit reggelizhet a felség, a ki hajnali 4 órakor már talpon volt mindig, de azért egy nap sem

ebédelt korábban a rendes idönel. Nos hát bizony háromszor is kellett reggeliznie, hogy ezt a hosszu délelöttöt folytonos munkában kibírja. Félhat órakor volt az első reggelije, kávé vagy thea. 9-kor a második, kevés hus meg tészta, hozzá bajor sör és egy virginia-szivar. A harmadik pontban déli 12 órakor szolgálták föl. Öt-hat fogásból állott, sülték és tészták vegyesen. Ennél ugyancsak próbára volt téve az udvari lakajok fürgesége. Ó felsége ugyanis negyedóra alatt végzett evvel a reggelivel s a lakajok felkendezve futkostak, hogy a fogások gyors egymásutánban felkerülhessenek az udvari konyhából. Az ételeket zárt ezüst edényekben hordták föl, az edények alatt parázs volt. A tálalás a királyi szoba előtt történt.

Timárból köztársasági elnök. A becsületes munkát és szorgalmat egyhamar nem igen éri akkora megtiszteltetés, mint most Franciaországban. A francia köztársaság elnöke, Casimir-Périer leköszönt s erre a fejedelmi méltóságra utód gyanánt *Faure* (olvasd Fór), Félixet választotta meg a nemzetgyülés. Az új köztársasági elnök valamikor közönséges timár volt; utóbb tengerészeti miniszter, most meg a nagy Franciaország elnöke lett. Ugyancsak szépen avanszírozott!

Az istálló-lakók. Az a bolond gusztusa támadt Jankovics György somberek lakosnak, hogy egész családjával télire behurezolkodott az — istállóba, három hizott sertése mellé. A család eltávozott hazulról s magára hagyta az istállóban másfél éves gyermekét. Mire visszaérkeztek, a gyermeket félig már felfalták a szobátársak, a disznók. Jankovics ellen megiditották a bünvádi eljárást, bünös gondatlansága miatt.

A magyarok öshazája. Merész, de eléggé nem díesérhető hazafias vállalkozásba fogott egy főurunk, *Vay* Miklós báró. Elindult *egymaga*, hogy fölkutassa az ősmagyarok egykori hazáját Ázsiában. Sok lelkes hazafink megpróbálta már fölfedezni a szent helyet, a hol Árpádék bölesője ringott. De eddig csak nyomokat talált mind, a mik csak sejtetik, merre tájon tanyázhattak őseink egész addig, míg el nem indultak meghódítani Attila örökségét, Magyarországot. Bizonyosat öshazánk felől még senki ki nem derített. Ezt akarja megtudni most a nemes báró, a ki már a Kaukázus felé jár felfedező útjában. Onnan Ázsiába rándul s az indiai három folyó tájában kutatja az ősi hazát.

Az igazi öreg béres. Ez volt ám az igazi öreg béres! Épp száz esztendeig szolgálta az uraságát, azaz hogy annak a családját, mert biz eltemetett ő keme három gazdát is ily szép idö alatt a családból. Zala-Szent-Gróthon szolgált, a Malonyay-családnak volt öregbérese s *Korodics* Jánosnak hitták. A család birtokán született, ott is halt meg a napokban, 110 éves korában. A betegséget teljes életében csak hiréből ismerte a hü eseléd.

Farkas-kalandok. A *szemezi* czigányprimást a szomszéd faluba hitták hegedülni. Utközben elibe állt egy nagy ordas. A halálra ijedt more hegedüjéhez kapott s tüzes esárdásokat huzott a farkasnak, mert eszébe jutott, hogy a farkas szereti a muzsikát s csupa emberségből sem eszi meg, a ki neki hegedül. Hát csakugyan szereti is, mert im a hegedüszóra innen is, onnan is előrohant még vagy öt ordas s fogesikorgatva körül fogta a czigányt, a ki már keresztet kezdett magára hányni, hogy ütött a végórája. Szerencsére emberek is vetődtek arra és szétkergették a farkasokat. Épp ilyen veszedelemben forgott egy híres vadász is, *Bige* György belényesi szolgabíró. Őt meg egy farkas kerítette be a bihari hegyekben. A szolgabírónak is eszébe jutott, mennyire szeretik a zenét az ordasok, de mivel hangszere nem volt, hát füttyülni kezdett nekik. De sehogy sem akartek megjuhászkodni a füttyre az ordasok s a szolgabíró jónak látta közülök felugrani egy fára; innét szedték le vadász-czimborái.

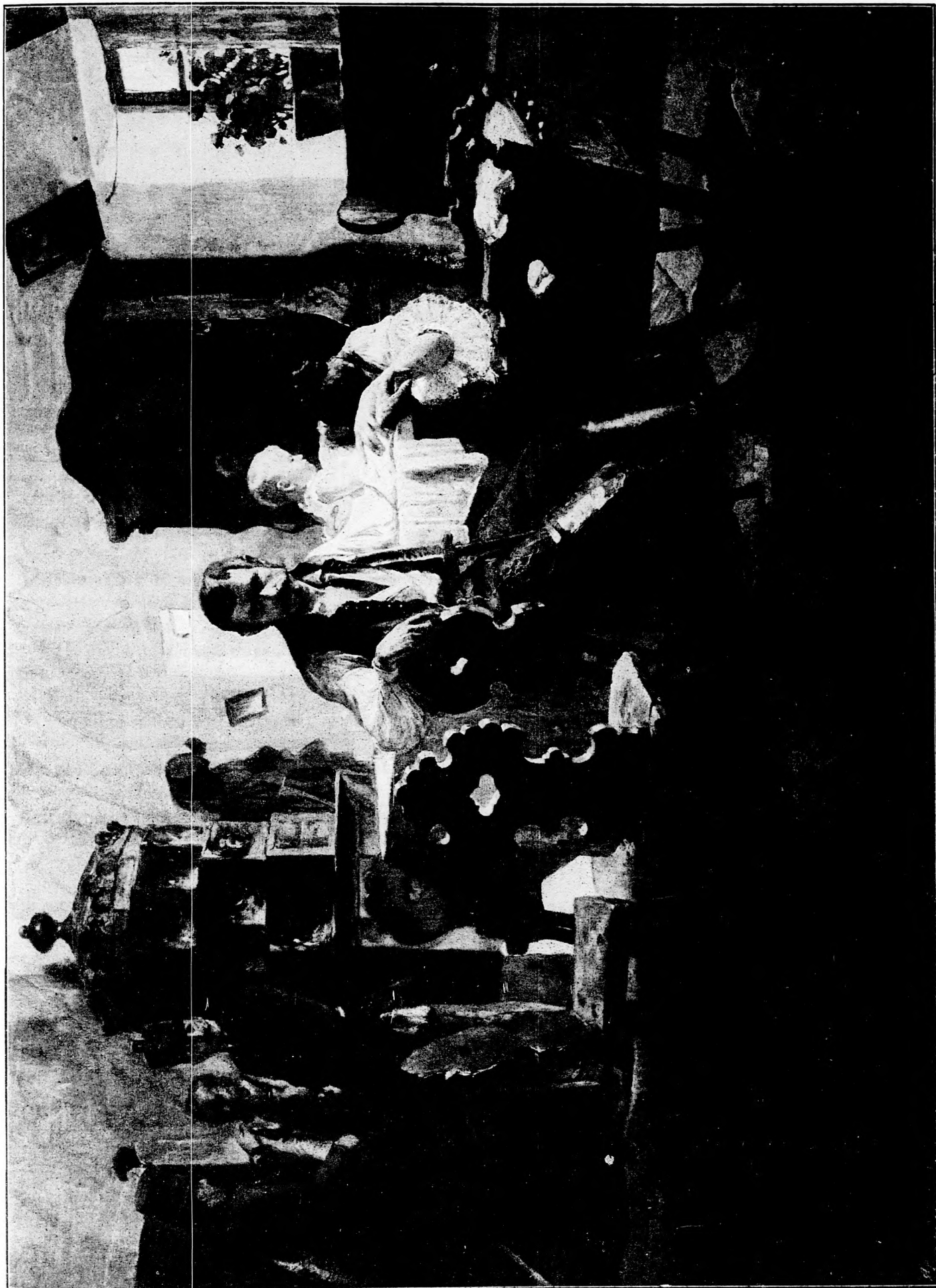
A községi loállomány kötelező állatorvosi vizsgálata. A földművelési miniszter mostanában egy rendeletet adott ki, a mely kötelezővé teszi a községbeli loállománynak állatorvosi megvizsgálását, közvetlen azon időt megelőzőleg, a mely előtt az állami mének fedeztetési állomásukra kirendeltetnének. Azért szükséges a fedezés alá kerülő kanczák egészségi állapotának állatorvosilag való megvizsgálata, hogy ragályos betegségek széthurczolása megakadályoztassék. E vizsgálatot a községi, illetőleg a körállatorvosok végzik. A vizsgálatoknál az állatorvos csak az egyszerű beteglátogatási díjra tarthat igényt. A fedeztetéseknél az illető állatorvos tartozik jelen lenni, ha abban egyéb hivatalos teendői nem gátolják. Ezenkívül a rendelet kötelezi az egyes méntulajdonosokat, a kik saját ménjeiket köztenyésztésre használják, hogy a fedeztetési idény alatt azokat havonként kétszer állatorvos által vizsgáltassák meg. A rendelet végül ajánlja a gazdáknak, hogy a méneik által fedezett kanczáról rendes jegyzéket vezessenek.

Lázítás az Alföldön. Az Alföld több városából vettük a hírt, hogy ott „Magyarországi szocialdemokrata párt” aláírással mindenféle lázító nyomtatványokat terjesztenek a nép között és gyűjtéseket rendeznek a párt céljaira. A szocialistákról, azok céljairól lesz alkalmunk legközelebb bőven írni a „Független Ujság” olvasóinak. Most csak arra kérjük őket, ne higgyenek a lázítóknak, ne engedjék kicsalni ugyanis keservesen szerzett filléreiket. Nem kevesebbet akarnak azok a lelketlen emberek, mint rendezavarásokra biztatni a népet, hogy megzavarják Magyarország ezredéves fennállásának ünnepejét. Hát nem magyar ember az, a ki ilyen forral, az ellen tüzzel-vassal fel kell a népnek felni és kipusztítani őket. Kikergetni Talián- meg

Németországba, a honnét ezek a világesalók hozzánk is bejöttek. Sok baja van a magyar népnek, de az orvosságot ne várjuk az idegentől, a mi zsirunkra élösködni jövő *szocialistáktól*, hanem jó magunktól. Legyünk munkás, becsületes hazafiak, imádjuk az Istent és csináljunk magunknak jobb politikát úgy, hogy ne adjuk el 5 firtért polgári jogainkat, mint az a képviselő-választásoknál szokás.

Innen-onnan. *Jánkon* a nagykoetsmában verekedés támadt. A csendörök közbeléptek s egyikök agyonszurta Templom Antalt. — *Aradon* verebekre vadászott Levrov Márton gimnázista egyik pajtásával. Veréb helyett aztán Levrovot lőtte meg a czimborája. A diák sulyosan megsérült. — *Szabadkán* egy ismeretlen, uriasan öltözött fiatalember a vonat elé dobta magát, mely darabokra tépte. — *Bihar-Cséke* határában három kóbor czigány megtámadott, kirabolt s eszimasarokkal agyonrugdosott egy parasztembert. A rablóknak nyoma sincs. — *Berlinben* a nagykereskedők petroleum-raktára két munkás vigyázatlansága következtében kigyuladt. A két munkást nem találták meg. A kár 50,000 forint. — *Hajdu-Doroghon* Schwartz József mérszáróst két paraszilegény orvul megtámadta s botokkal agyonverte. A tettesek megugrottak. Schwartz még egy darabig élt s kivehették belőle, hogy a két legény azért támadta meg, mert régiebb husz krajezar tartozásukat munkabérükből levonta. — *Vojska* helység közelében, Stájerországban a hólavina eltemetett két házalót. A szerencsétlenek gyalog indultak a szomszéd községbe. Az egyiket hét kiskoru gyermek siratja. — *Sólymoson* Brand Bernát levélhordó a nagy hófúvásban eltévedt s másnap megfagyva találták. — *A kis-kaposi* határban a falutól alig egy kilométernyire Kuzsma Mihály deregnyei lakost megfagyva találták. A szerencsétlen ember Szürthéből Deregnyő felé haladtában fagyott meg. — *A Szatmáron* állomásozó ötödik gyalogezred egyik közembere, Vlád Demeter tegnap a löporraktárnál az őrségen föbe lőtte magát. A felváltásra ment bajtársai holtan találták meg. — *Szegeden* Baresay Endre közkórházi szolga megmérgezte magát egy koetsmában, a kórházból szerzett méreggel. Régi nemesi család sarjadéka volt. — *Mokrinnál* a vegyes vonatról menetközben lezuhant Bozsín Markóné s halálos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a kaulauz nyitva felejtette a kupé ajtaját.

A gazdaközönség — most midőn a magárjegyzék özönével zudul reá — hasznosan cselekszik, ha megkívánja a beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet szerezni, mert az ilyen világezrednek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Egy névtelen hősünk életéből. (Pap Henrik festménye.)

Egy névtelen hősi életéből.

— Képpel. —

Áthangzott az országon a harczi riadó: fegyverre magyar! S megmozdult a nép, sereggestül tódult Kossuth Lajos zászlaja alá, melyre rá volt írva a szabadság, egyenlőség és testvériség hármas szent jelszava. Pár hó alatt százezrekre szaporodott a lelkes magyar hadsereg, és kardjával véresen írta meg az 1848-iki szabadságharc történetét.

Reszkető kezű öregek ifjodtak meg a hazáért, a hívó szavára s ragadtak kardot olyanok is, akik járni is alig tudtak már bot nélkül. Apa a fiait, fiu az anyját, s fiatal férj a feleségét hagyta el, hogy életét és vérért áldozza a hazáért, melyet végső elnyomatással fenyegettek.

Megírja a történelem, mit tudott kivívni, hogy aratott diadalt diadalra ez a félig képzett, szervezetlen magyar hadsereg, áthatva a szabadságérzet lelkesítő tüzetől s vezetve olyan hadvezérek által, akik vérből való vér voltak s az édes anyanyelven tüzelték bátorságra, kitartásra, a 48-as honvédeket. Azt, hogy hányan haltak közülök hősi halált, száz és száz emlék, szobor, sírhant hirdeti ma már az ország minden részén. De annyi volt akkor a hős, hogy névszerint csak nagyon kis részét, csak a legkiválóbbak emlékét jegyezhetők föl a krónikások.

Senki sem írta össze azoknak a nevet, akik közül egyet megrajzolt Pap Henrik festőművész, a kinek engedelmével ma be is mutatjuk a képet a „*Független Ujság*” olvasóinak. A *névtelen hősök* légiójából való ez a fiatal férj is, a kit neje karjai közül, kis gyermeke ringó bölcsője mellől szőlített el a gyilkos harciba a hazaszeretet parancsszava. Ott hagyott mindent, a mi szívének kedves volt, a síró feleséget, a gügyögő gyermeket, a tehetetlen ősz apát s rohant lángoló szívvel, edzett karokkal megvédeni azt, a mi még kedvesebb volt neki: a hazát.

Elment ifjan, erőteljű duzzadó testtel, s *visszahozták* betegen, bénán. Mankó, faláb és egy érdekkereszt a mellen, ennyi volt a mit hazahozott a harciból. Ő is s ki tudja hány ezer más bajtársa még akkor! De szemében nem azért rezeg most az a pár köny; ifju alakja nem azért tört meg s hajlik le busan. Oh akkor szívesen mentünk a harciba, ép testtel, s megadással tértünk meg abból még mankón is. A hazáért sebzettünk, a hazáért véreztünk, ép azért nem keseregünk. Tudtuk, hogy abból az elhullatott vércseppekből nőtt ki, ha nem is azonnal, Magyarország szabadsága s hire-neve a nagyvilág előtt.

De hát a hitves zokogása, az ősz apa reszketése s a kis gyermek néma, félénk tekintete,

melylyel csak lopva mer reá nézni csonkán megtért „apukájá”-ra, otthon, a harc után, előcsal pár könnyet a legnagyobb hős szeméből is. Aztán a bizonytalan jövő, mely az azelőtt munkabíró családfőt *most már* várja, eltölti keserűséggel még a harcokban edzett férfiszívét is.

Ez az egyetlen kép nagyon sok akkori családnak főnkretett boldogságát ábrázolja. A férj elvesztette testi épségét, a gazdaságban nem maradt gondozó, vezető s munkás kéz, s az a kis birtok hamarosan szétkallódott ilyenképen.

Erre gondol a busongó névtelen hős is abban a pillanatban, a mikor a művész lerajzolta.

Magyar nép, ha még olykor-olykor látsz béna, ősz embert, honvéd sipkában s érdemrenddel a mellén, emeld meg tisztelettel kalapodat előtte. Mert a legtöbbje azok közül a névtelen hősök közül való, kik a hazáért, kik éretted áldozták fel a nagy időkben mindenüket!

A szövetkezetekről.

Megint csak erről írunk s ha még egyszer ennyit írunk is, mint a mennyit e lap szűk kerete megenged, még mindig nem írunk eleget a szövetkezetekről. Nincs ma fontosabb kérdés a kisgazdára és kisiparosra nézve, mint a szövetkezés, mert maga segíthet ezután minden baján, nem szorul senki segélyére, alamizsnájára, megél a maga emberségéből is, csak álljon össze, mint egy test.

Elmondtuk mult számunkban, hogy miként lehet jóformán semmiből is valamit teremteni összetartással, hogy lehet a kisgazdának, kisiparosnak könnyen olesó pénzhez jutni. Világosan szölvünk s azt hisszük, a ki elolvasta, meg is érthette s így meg is csinálhatja a szövetkezetet, csak a mit olvasott, közölje egy másikkal, harmadikkal, negyedikkal, a míg annyian lesznek, hogy egy szövetkezet megalapításához foghatnak. Megigértük mult közleményünkben, hogy a takarékhitel-szövetkezetekről is szölvünk, de akkor kifogytunk a helyből s ezért most ejtjük sorát.

A hitel-szövetkezetekből csak kölesönt lehet felvenni, míg a takarékhitel-szövetkezetekből nemcsak kölesönt vehetünk, de a mi fölösleges pénzünk akad, azt gyümölesözöleg el is helyezhetjük benne. Az első lépés tehát a hitel-szövetkezet megalapítása s ha ez a hitelszükségletet kielégítette, ha az olesó hitel révén a szövetkezet tagjai annyira lábba állanak, annyira gyarapodnak, hogy egy kis pénzt is félre tehetnek a keresményükből, talán csak egy-két hatost is hetenkint, akkor a hitel-szövetkezetet jó lesz takarékhitel-szövetkezetté kibővíteni, hogy az begyűjthesse kamatra a tagok pénzfölöslegét s kiadja azoknak, akik a pénzt kölesön kérik. S ez azután az igazi

szövetkezet, a mikor már a saját pénzével dolgozhatik s nem kell sem a központtól sem mástól pénzt kérnie, vagy ha igen, úgy maga szabhatja meg annak a kamatját.

A mint megvan a lehetősége annak, hogy a hitelszövetkezet takarékhitel-szövetkezetté alakulhat, a mint a község annyira gyarapodott az ősös hitel révén, hogy most már takarékoskodni is lehet a jövedelemből, a kölcsön is ősösbb lesz, mert a szövetkezet nem lesz pusztán a központ hitelére utalva, hanem a takarékbetéteket is felhasználhatja kölcsönre, a melyek után a betevőknek, mondjuk csak 30 százalékot fizet. Így tehát a hitelszövetkezetnek most már kétféle kölcsönadható pénze lesz, vagy mondjuk háromféle. A központtól kap $5\frac{1}{2}$ százalékos hitelt, a teljesen befizetett osztalékok után fizet a szövetkezet 4 százalékot, a takarékbetétek után 3 százalékot. Nyilvánvaló tehát, hogy a hitelszövetkezet a kölcsön-kamatlábát annál alacsonyabbra szállíthatja, minél kevésbé szorul a központ drágább pénzére, azaz minél nagyobb a takarékbetétek összege. A 7 százalékos kölcsön tehát leszállhat 5—6 százalékra, a mi már oly ősös hitel, a melynél ősösbbat ez idő szerint az országban nem lehet szerzni másként, mint a szövetkezetek útján.

Már most mi következik ebből? Az, hogy míg eddig a pénz után szaladtunk, most mi leszünk annak urai és az, hogy nem kell többé fűhöz-fához kapkodnunk hogy pénzhez juthassunk, ha véletlenül megszorulunk, hanem elmegyünk a szövetkezethez, a mely a miénk s ott kérünk pénzt, nem kegyelem-pénzt, mert jussunk van hozzá, nem uzsorára, hanem becsületes kamatra.

De következik ebből más is. Az, hogy a kölcsönvett pénzért nem nyuzzák le bőrünket, nem huzák ki a vánkust a fejünk alul. Azután meg a megtakarított kevéske pénzünket is szívesen reábizhatjuk a szövetkezetre, hogy megőrizze, hogy kamatoztassa, mert tudjuk, hogy az a pénz nem fog elveszni a mi a magunk emberei kezében van, hanem megfizetik érte azt a kamatot, a mit csak lehet s kiadják a tőkét kölcsön annak, a kinek szüksége van reá, a kin segíhetnek vele. Így kell, hogy az menjen, s nem másképp. Egyik szegény ember segítse a másikat, mert mindnyájan szegények vagyunk s nem tudjuk, mikor szorulunk egymásra.

A szegény ember sorsán csak a szövetkezetek segítenek, mert egy ember magában semmi, de száz ember már egy csoport, egy forint az magában kevés, de száz forint, az már sok pénz.

S hogy nem hiábavalóság az, a mit most itt elmondtunk, a minek a megcsinálására a kisgazdákat és kisiparosokat kérjük, hát megírjuk azt, hogy hányan indultak s boldogultak már ezen az uton, hány azok száma. a kik megfogadva a jó tanácsot, most áldják a sorsot, hogy oly egyszerű módon könynyithettek magukon.

Az 1894. évben 21 vármegyében, 190 községben

166 hitelszövetkezet működött, azaz volt eset, hol két község is összeállt, hogy szövetkezetet alapíthasson, mert egymagában nem volt hozzá elég ereje.

Ebben a 190 községben 302,615 férfi nő és gyermek vett részt mint üzletrészbirtokos s volt együtt 64,670 üzletrészüik, a mely 1,781.758 frt értéket képviselt, a melynek ugyan csak a felét fizették még csak be, de azért a szövetkezetek a múlt évben közel négymillió forint kölcsönt adhattak ki tagjaiknak váltóra és kötvényre. Ugy-e bizony nagy pénz az, hirtelenében nem is tudjuk elképzelni hogy mennyi, pedig csak a kezdetek kezdetén vagyunk ám, mert hatvanszor annyi községe van az országnak, mint a mennyiben eddig szövetkezet van, ha tehát elképzeljük, hogy valaha az ország minden községében lesz ilyen hitelszövetkezet, úgy 240 millió forint kölcsönt adhatnak ki.

Hány ezer emberen lehet ezzel a tömérdek pénzzel segíteni s hogy ez csakugyan így legyen, senki máson sem mulik, csak magunkon.

A takarékhitel-szövetkezetek dolga már lassabban halad előre. Persze, mert előbb rendbe kell jönnünk, hogy takarékoskodni is tudhassunk.

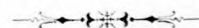
De hát ez is megy a maga rendje szerint. Eddig is az a 30.000 ember közel egy millió forintot takarított meg. Igaz ugyan, hogy ez kevesebb sokkal, mint az a négy millió forintnyi kölcsön, mit a tagok igénybe vettek, csak hogy hozzá kell vennünk a már befizetett üzletrészeket is, a mi szintén kitesz egy millió forintot, úgy hogy most már csak két millió forintot kell e szövetkezeteknek a központtól kölcsön kérni.

A mint az üzletrészeket lassankint befizetik, a mint a takarékbetétek szaporodnak, úgy fogy az az összeg, a mit a központtól kölcsön kell kérni, úgy hogy egyszerre csak ott vagyunk, hogy a szövetkezet a saját pénzével dolgozik, sőt annyi lehet a takarékbetét, hogy maga juttathat más, újabb, gyengébb szövetkezeteknek kölcsönt.

S ha ezt elértük, akkor mondhaljuk csak, hogy a magunk urai vagyunk, mert semmiben sem szorulunk másra.

Hogy mennyiben igaz az, hogy akkor nem szorulunk semmiben másra, azt máskor fogjuk bebizonyítani, a mikor az értékesítési és fogyasztási szövetkezetekről fogunk egyet-mást elmondani, a mely szövetkezetek hitel- és takarékhitel-szövetkezeteknek a folytatásai s arra való, hogy a kisgazda, meg a kisiparos is, úgy mint a pénz dolgában az eladásnál, meg a vételnél se szoruljon másra, mint a szövetkezetre, azaz önönmagára, mert a legnagyobb ur az, a ki csak önönmagának a szolgája.

Ti kisiparosok és gazdák, a kiket az uzsorások minden uton-módon szipolyoznak, szíveljétek meg azt, a mit mondunk, álljatok össze s létesítsetek minél nagyobb számban szövetkezeteket.

A petroleum-motor.

Sok kisiparos olvasónk fordult hozzánk azon kéréssel, ösmertetnénk meg velük a petroleum-motorok szerkezetét, és azok mikénti használhatóságát. Szívesen teszünk eleget olvasónk kívánságának, s alábbi cikkben ösmertetjük ezen újabb erőgépet.

Az utóbbi időben sokat emlegetik a petroleum-motort, mint egy olyan erőgépet, melyet a gazda meg a kisiparos nagyon előnyösen használhat.

Ma már többféle petroleum-motort ismernek, melyek közül eddig legjobb a magyar találmányu, a melyet Bánki főmérnök és Csonka János egyetemi művezető találtak fel. Éppen ezért ezt a gépet írjuk le, mert ez a legegyszerűbb s nálunk a legolcsóbb és a legjobb is.

Ezt a petroleum-motort, mint a neve is mutatja, a petroleum hajtja, és pedig úgy, hogy a motor fölött levő kis petroleum-tartóból — mely a jobboldalon levő ábrán *e* betűvel van jelölve — a petroleumot egy vékony csövön át beszívják a motor hengerébe. A petroleummal együtt levegőt is szívatnak a gépbe, úgy hogy a gépbe a petroleum levegővel keveredve, köd vagy pára alakjában jut be. Ezt a petroleum- és levegőkeveréket egy izzó-meleg cső meggyújtja. A meggyújtott keverék felrobban és ennek a robbanásnak az ereje hajtja a gépet.

Természetes dolog, hogy csak nagyon kevés petroleum jut be egyszerre a gépbe, úgy hogy egy órára elég egy liter közönséges petroleum, mert ennyi petroleummal a mellékelt rajzon látható petroleum-motor annyi erővel dolgozik, mint három erős ló, vagyis az ily gép három lóerejű. Olajozásra csak finom ásványolajat szabad használni, de ebből kevés kell.

A gép megindítása úgy történik, hogy a gyújtó-

esövet egy erre szolgáló spirituszlámpával 8—10 percig melegítjük, mire az vörös izzóvá válik; ezután megnyitjuk a petroleumbeeresztő szelepet és a motor nagykerékét kézzel egyszer-kétszer körülforogatjuk. Ha jól volt a gyújtócső megmelegítve, akkor a második fordítás után már megy a gép vigan. Ha a gép már jár, akkor azután nem kell vele többet törődni, eljár az magától is szépen rendesen addig, míg a tartóban petroleum van. A megállításkor el kell zárni a petroleumbeeresztő szelepet s akkor megáll a gép. A füst az *a* csövön át egy *b* hangfogóba jut, s onnan az *a* csövön át kimegy. A gép-

hez kell egy hűtő víztartó is, melyből folyton víz folyik a motor hengeréhez, úgy mint a rajzon az *e* és *d* csöveknél levő nyílak mutatják. Ez azért van, hogy a hengert, melynek kettős fala van, lehűtve tartsa, mert az a benne történő robbanások miatt nagyon felmelegedne.

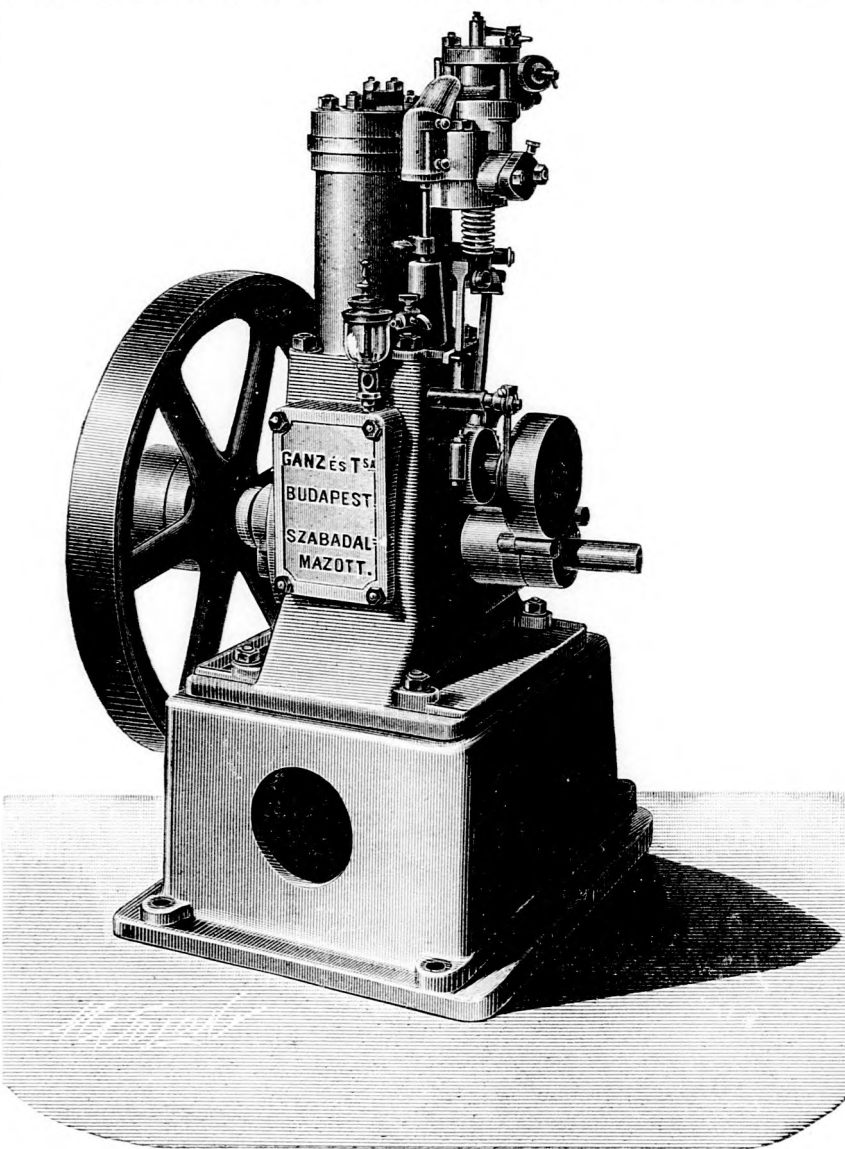
Az egész gép két négyszögletes területen elfér és mert semmiféle tűzveszéllyel nem jár, mindenhol felállítható.

Nagyon jól használhatják ezt a gépet a gazdák a járgány helyett szecs kavárgásra, kisebb cséplőgépek hajtására. De még jobban használhatják a vidéki kisiparosok, asztalosok, lakatosok, esztergályosok, fazekasok stb. esztergapadot, fűrész, fújtatót, köszörükövet, furógépet, vaseszter-

gát, szóval az egész műhelyt elhajtani vele.

Nem kell hozzá sem hatósági engedély sem gépész; akárki beszerezheti s mivel nagyon egyszerű az egész gép, mindenki könnyen megtanulhatja hogy kell vele bánni. Akármikor legfeljebb 10 perc alatt meg lehet indítani, s mint említettem, kevés petroleum kell hozzá, s nem is finom, hanem minél közönségesebb annál jobb. Munkája pedig fölér 6 ember munkájával, mert egy egész nagy műhelyt könnyen elhajt.

Ezt a gépet *Ganz és Társa* gépgyárában lehet megszerezni, meg a *Magyar Mezőgazdák Szövetkeze-*

Bánki-Csonka-féle petroleum-motor.

ténél, Budapesten. A gépet magát a baloldalon levő kép ábrázolja.

De figyelmeztetem a t. olvasókat, hogy a vidéken utazó ügynökökre ne hallgassanak, mert azok mindenféle haszontalan külföldi gyártmányt akasztanak a szegény ember nyakába, a minek hasznát nem tudja venni. Ha már venni akarnak ilyen gépet, akkor csak a magyar találmányu Bánki-Csonka féle petrolummotort szerezzék be. Ez a legegyszerűbb, logolesőbb és legjobb.

Egy új szőlőbetegség.

A múlt év szeptember havában kelt először hite, hogy Franciaországban ismét egy új szőlőbetegség támadta meg az ottani szőlőket. E betegség ugy az európai, mint az amerikai szőlőkön észlelhető; foltokban jelentkezik, a melyek olyanok mint a filloxerás foltok. A megtámadott szőlőtőkék gyengülni és száradni kezdenek a hajtások elesenevésznak, a kacsok lehullanak, a levelek idő előtt összezugorodnak, elhervadnak. Ezen betegség a tőke pusztulását vonja maga után.

Midőn ezen hír szárnyra kelt, a földművelésügyi miniszter szigorúan betiltotta a francia szőlővesszők behozatalát. Azt hittük, hogy ezen betegség Magyarországon szőlőit megfogja kimélni, de sajnos csalatkoztunk. Legujabban Ruszt város határában állapították meg ezen veszedelmes szőlőbetegséget, a melyet a tudósok *bacillus mézgafolyásnak* neveznek. Hogy a baj terjedése lehetőleg megakadályoztassék, a földművelésügyi miniszter a fertőzött ruszti-szőlőtelepet kiirtatta és ugy ezen szőlőtelepről mint a Ruszt város határából való szőlővesszők, ugyszintén a szőlő egyéb részeinek és szőlőkaróknak bárhova való elvitelét szigorúan megtiltotta. Ezen betegség által megfertőzött szőlőtőkén a betegség nem látszik azonnal, hanem csak 1—2 év múlva tör ki, a mikor a fentebb elmondott jelenségek láthatók a tőkéken. A földművelési miniszterium most tudós szakkértőkkel tanulmányoztatja ezen betegség mivoltát és annak orvoslási módját.

MULATTATÓ.

Hogyan jött vissza Gergő bácsi Franciaországból?

(Mulatságos história.)

Öreg baka volt Gyuresik Gergő uram ott valahol a Tisza mellett. Végig küzdötte a francziákat, a németeket, még „Spanyolviaszk” — országban is volt, a mint ő kigyelme mondani szokta olykoron. Hatalmas bajusza alól mindig került ki a lőcza-kompániának valami história, miben kigyelme vitézkedett, és becsületére legyen mondvá, mindannyiszor legény volt a gáton. Szerette az öreg baka, hogyha hallgatósága nem zavarta beszédét.

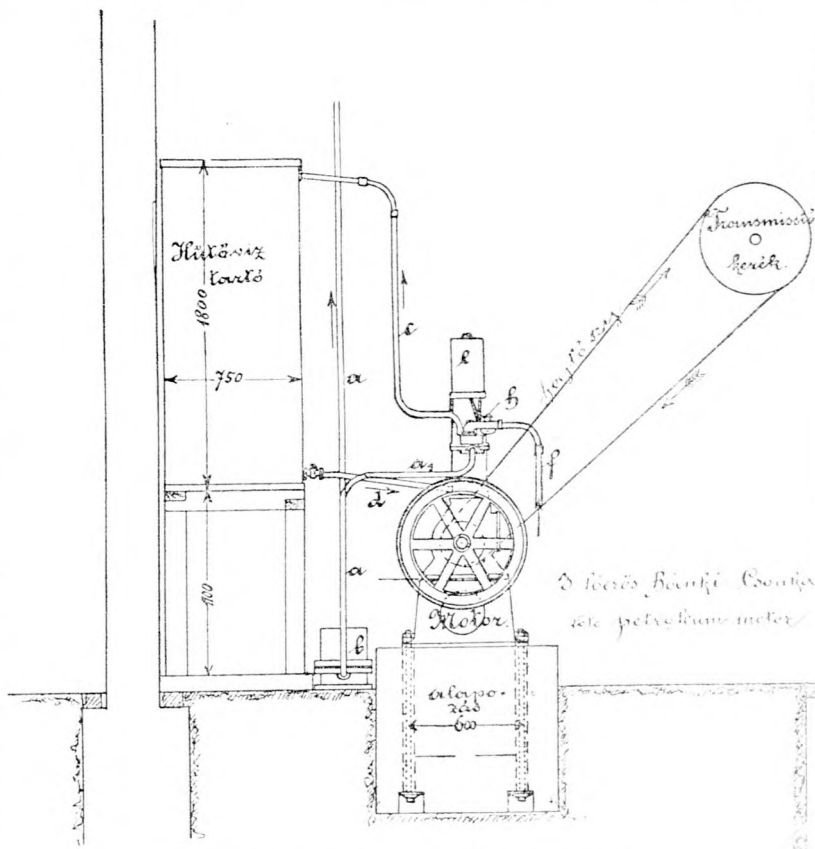
Bizony én nem emlékszem vissza biztosan arra az estére, hogy mennyien hallgatták az öreg bakát, de megmaradt emlékezetemben, hogy egy fához támaszkodva, subába guborodva lestem minden szót az öreg bajusza alól. Mielőtt a beszédbe fogott volna, Szuszogó Tóth Andrást mindig megszólította, hogy nem hozott-e egy pipára valót a fehérszéli sárga

dohányból. Szuszogó Tóth uram pedig illetően kérdésre a zacskót kihuzta a koreza mellől és tiszteletes mosolygás között oda nyujtá Gyuresik Gergő uramnak. S mikor aztán a makra pompásan szelelt s a kituduló füst tündéries ködben homályossá tette az öreg baka képét, egyet köszörült a torkán s neki fogott a mesének.

És ő e rendjében mondá:

— Te Pista, előmbe ülj, mert ma este te leszöl a francia. Így ni. Hát tudják kelmetek, mikor még a császár idejében huszonkét esztendővel hordoztam délezeget testemet, mi öten magyar legények kinyargaltunk Franciaországba; hogy a tisztesség, meg aztán a tekintély ne adóztassék meg, azt mondtam én egyik bajtársomnak.

— Tudja-e kelmed mit gondútam?

Bánki-Csonka-féle petrolum-motor.

a kéménycsővek, b hangfogó edény, c és d vízvezető csövek, e petrolumtartó, f levegő beeresztő szelep, h petrolum beeresztőszelep.

— A kié a szó, azé a gondolat is — szól vissza a pajtás.

— Nem egyéb az czimborá, minthogy ki köll vágni a becsületet a francziák előtt. Mint igen csupasz huszárok nem mehetünk sujtás nélkül. Kigyelmed Bönjér Ferencz óbester lesz. *Fináci* Albert hadnagy, *Kondás* Mihály kapitány, *Kikiriés* Móró őrmester, én pedig Gyuresik Gergő generális.

— Hát má mért kell éppen kigyelmednek lenni a generálisnak? — kérdi a Kikiriés Móró, a kit bántott, hogy ő csak őrmester.

— Igazán furesa egy ember kelmed Kikiriés Móró. Csak köll lenni köztünk generálisnak is. Kigyelmedeknek mindeniknek van már rangja, csak nekem nincsen. És a hogy a tisztesség megkívánja, akár jobbrul, akár balrul nézzük a dolgot, rám esett ezen méltóság.

— Így oztán fiaim neki mentünk a nagyvilágnak, fölkerestük a francia sógorokat. Képzeltetek milyen ribillió volt, mikor öten, magyar gyerekek végig futtattunk a párisi utcákon. Ahány szemre való menyecske, még lány volt a városban, ez mind elibénk futott. Volt ott mit enni, inni, és mulatni való. Olyan jó komák lettek a francziák, hogy megparolázták velünk az ánglusok leverését.

— Ne nevsz te Pista, mert sujtok rajtad egy francziásat.

A mint mondom, a francziáknak van eszük meg pénzük. Fiaim ez köll ám egy nemzetnek. Jó a fejtekbe véssétek. Szemre való legény voltam akkor. Eppen egyik francia svalizsér barátomnál vacsoráltunk.

Azt mondja az egyik pajtásom.

— Gergő te, nézz csak balra, hogyan kaesingat rád az a francia frajla. A mint oda nézek, hát már integet is. Megkövettem a nemes társaságot, fölkeredtem az asztal mellől s oda lépkedék melléje. Mondom oztán neki:

— Azt a tüzes tekintetét a szemednek rúzsám, mit kaesintasz olyan hivogatólag rám.

Ő francziául vágott vissza:

— Má hogyne kaesintanék, mikor ugy integet felém a kigyelmed bajusza.

Tudtam már hányadán vagyok. Szuszogó Tóth uram közbe vág:

— Hát kigyelmed tudott akkor francziául.

Gyuresik Gergő elrösteli magát, hogy így megfogták.

— Hogy tudtam-e? Persze hogy tudtam. Hisz akkor mindegy volt akár magyarul beszélt az ember, akár francziául. Ha francziául beszélt az ember magyarul értették, ha magyarul beszélt az ember francziául értették meg az embert. Hát kend ért-e már?

— Nem én, mert ez nagyon okos beszéd, felel szégyenkezve Szuszogó Tóth uram.

A frajla aztán kihitt egy másik szobába, és azt mondja:

— Generális uram! Gyűjjék és szökjék meg velem.

— Azt az erkölestelen nemzetségedet, hát hogy merszilyet mondani egy becsületes magyar katonának.

De a frajla nem hagyott békiben, csak vitt magával a pitvarnak a tulsó végibe. Ott befordult egy sötét árnyékosba míg csak aztán egy nagy világos szobában nem voltunk. A mint belépünk, hát kit látnak zemeim, mint az én igazi generálisomat onnan hazulról, a ki rapportra állitatott bennünket elő.

— Gyuresik Gergő közlegény hogyan jutott kend ide Franciaországba.

— Csak lovon generális uram.

— Tudja-e azt kend, hogy kend megszökött?

— Tudni tudom, de hogy kerül a generális ur ide mi közibénk?

— Ahhoz kendnek semmi köze, hanem most pakkoljanak kendtek az itéletre.

Mit vót mint tenni, neki álltunk az itéletnek. Biztoson fejünket veszi a haditörvényszék.

Másnap aztán oda álltunk mind az öten a generális elé. Kiküldött bennünket az udvarra. Képzelték kelmetek ott volt az egész magyar armádia! A sok francia mi oda vetődött, csak ugy bizsergett.

Bizony hallják, mindannyian rösteltük a szégyent a mi bennünket ért. A generális levetközött bennünket, *bakaruhát adott ránk* s tudják-e kendtek min gyüttünk haza? — *Szamáron*. No hogy egy magyar huszárt ilyen szégyen érjen, ezt még generális koromba sem hittem volna. Ugy volt ez, aki hiszi, hiszi, a ki nem hiszi, menjen ki Franciaországba és kérdezze meg.

Vigan pörg az orsó . . .

Irta: *Pósa Lajos*.

Vigan pörg az orsó,

Pörgeti Katicza.

Meglapulva nézi,

Kendermagos czicza.

Azt hiszi, hogy egér,

Meg akarja fogni . . .

Jaj, hogyha megfogja,

Hogy kaczag a Bodri!

Adomák.

Az orvosság.

Öreg Koppantó Márton már egypár hét óta iszonyuan fájditja a lábszárát. Egy szép napon kapja magát s doktorhoz megy. A doktor ur a lábfájásról porokat rendel Koppantónak, ki azokat békességes türéssel el is fogyasztja. Egy hét mulva azután találkozik a doktorral, ki megkérdezi tőle:

— No használtak-e a porok, Koppantó?

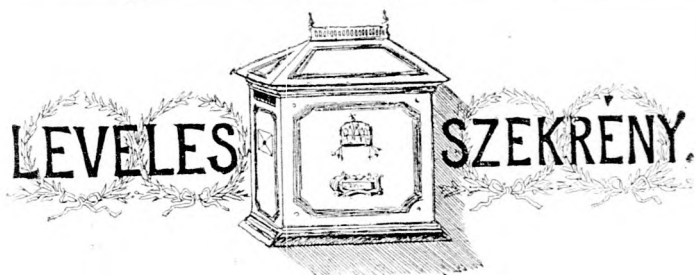
Koppantó Márton megszegi a nyakát s azt válaszolja:

— Alighanem használtak valamelyest, kérem ássan, mert a mióta elfogyasztottam őket, ugy érzem hogy sokkal könnyebben jön föl a — csizmám.

Jól elmondta.

— No, Pista, elmodtad Tót Gáspár komámnak szépen, a mit üzentem?
 — El én, éd's apám.
 — No és mit szolt?
 — Hát azt, hogy izenje meg kend még egyszer, a mit mondani akar, mert aszongya, hogy nem ért belőle egy kukkot se!

Kerekes Gáll urnak, *Nagy-Iklód*. Az állatszám-
 lást a törvény írja elő a folyó évtől kezdődőleg minden év elején, azért vették számba az állatállományt N.-Iklódon is. A számbavételt a „mezőgazdaságról és a mezőrendőrségről” szóló törvény rendeli, melyről már irtunk s még írni fogunk lapunkban, de nem azért, hogy az így talált állatállományt megadóztatnák, hanem hogy lássák, hogy hol pusztul a jószág, s hol van segítségre szükség. Tudják azt már a törvény emberei is, hogy a szegény ember nem bírja az adót. A mi a hibás czimzést illeti, bizony velünk is megesett, hogy Gáll helyett Pált irtunk, mert nem mindennap hall az ember ilyen nevet. De intézkedtünk, hogy a névhelyesbités megtörténjék.

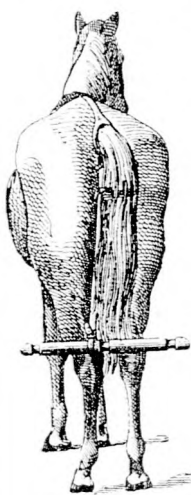
Deák Károly urnak, *Kovácsna*. Bizony abban igaza van, hogy a járatlan lakosságot sokszor félrevezették mindenféle „szövetkezet”-tel, mert a mi törvényeink nagyon is elnézők azok ellen a kik a „szövetkezet” czímet a nép kifosztására használják fel. Van is a kormánypárt adósságtáblájára egy régi tartozás felírva, a mit megígérték már vagy tíz év előtt, de máig sem terjesztettek a képviselőház elé, — és ez egy új törvény a szövetkezetekről. Ennek az

új törvénynek kellene az *igazi szövetkezetek* keletkezését elősegíteni és a *hamisaktól a népet* megvédelmezni. Ennek a törvénynek a megalkotását is oda kell arra a lisztára jegyeznünk, a melyen követeléseink vannak a kormánytól. Az a „szövetkezet” a mely után kérdezősködik nem az igaziak közül való volt, meg is bukott, most felszámolás alatt van. A részvények bepörlése ellen védekezzenek, úgy tudjuk hogy *nem kell többet fizetniük*.

Németh Imre urnak, *Domony*. Köszönjük s közöljük.

Sombori Lőrincz ur *Árpástórol* azt a kérdést teszi fel nekünk, hogy *mikép lehet a lovat a rugástól leszoktatni?* Válaszunk a kérdésre a következő.

A mely ló megrögzött rossz szokásból rug, azt erről leszoktatni nagyon nehéz, különösen ha a ló huzás közben rug. A következő mód még legajánlatosabb a leszoktatásra. Hámos ló farokszíjával kapcsoljon össze egy másik szíjat oly módon, a mint azt az idenyomatott 1-ső rajz mutatja. Hurkolja ehhez egy körben menő szíjjal a farok kocsányát úgy, a hogy azt az ábra feltünteti s erősítse meg a szíj végét a hámfán aként, a mint azt nemkülönben az ábra mutatja. Ezt a szíj-véget oly rövidre kell a hámfára csatolni, hogy a faroknak szabad játéka ne legyen, de hogy az azért az állatot a huzásban ne akadályozza.

Rugós ló.

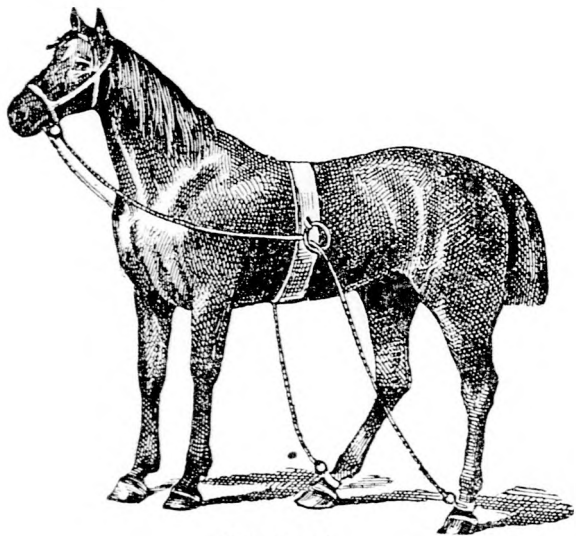
Az így lekötött farku ló nemesak a rugásban, hanem a gyeplőnek a farokkal való elfogásában is akadályozva van.

Az állásban, istállóban rugó lovat már másképp kell iskolázni. És pedig: a lóállás oszlopaira vagy az istálló padlására egy szalmazsákot úgy akasztunk fel, hogy rugás esetén azt a ló okvetlenül elérje. Ha a ló rug, a zsákot elrugja, de az persze visszahintázik s a ló farára reá üt. Erre a ló még erősebben rug, mire a szalmazsák visszahintázva még erősebben üt reá a ló fatára. Néhány ilyen rugás után a ló látva, hogyha nem rug, hát nem üt semmi a farára, — abba hagyja a rugást és leszokik róla.

A rugó lovak leszoktatásának egy költségesebb módja a következő.

Oly hevedert teszünk az istállóban álló lóra, a mely két oldalon egy-egy vaskarikával van ellátva, úgy, a mikép a 2-ik rajz mutatja. Szintén karikákkal ellátott csüdszíjakat csatolunk most a ló hátsó csüdjeire, fejére pedig lehetőleg kapiczános kantárt teszünk. Köteleket erősítünk aztán a csüdszíjakba s átviszszük azokat jobbról és balról a heveder karikáin a kantárhoz úgy, a mint az ábra feltünteti. Most az így felszerelt ló, ha rug, egyik vagy mind-

két kötélnél fogva önmaga út orrára annyiszor, a hányszor rug és oly erősen, a hogy rug. A többi magától érthető. A ló észreveszi ugyanis, hogy minden rugásnál ütést kap az orrára, mire a rugással csakhamar felhagy.

Rugós ló.

Némely ló azonban csak azért rug a hámban, mert rosszul van befogva, vagy azért, mert valahol valamely élőködő állat, például a végbélben rozsféreg gyötri.

Sokszor az ily rossz szokást hibás nevelés és helytelen bánásmód folytán veszi fel a ló és a többi házi állat is, azért a ki azokkal bajlódni nem akar, jól teszi, ha a csikónevelésre nagy gondot fordít és lóvásárlás alkalmával jól megnézi, hogy nem rug-e a megvenni szándékolt ló, mert az ilyet jobb meg nem venni.

Papos Imre urnak. Igazán örömeinkre szolgál, ha bárhonnét az országból a földmivelő nép gyarapodásáról értesülünk. A gyarapodás útján vannak maguk, a kik *összeállva*, együttes erővel dolgoznak. Egy „kis ember” semmi, 50 és 100 ha összeáll, az már hatalom. Lám maguk is megvettek 241 hold földet társaságban, így mindenki jutott földhöz, egyes nem lett volna reá képes. Azt írja, hogy 20,000 frtot ki is fizettek az 50,000 frt vételárból, 30,000 forintot 50 évre akarnak felvenni részletfizetésre valami nagy banktól, úgy hogy minden parcella külön legyen a magájáért adós, mert egymásért nem felelhetnek. Ne is menjenek bele az „*egyetemleges felelőségbe*”, sok embernek szegte az már a nyakát, mert kevés a tisztességes ember, a kiért felelőséget vállalhatni. Majd utána járunk a dolgaiknak valamelyik budapesti banknál. Két év előtt volt, hogy az ellenzék követelte a képviselőházban, hogy csináljon a kormány egy olyan „*járadékbankot*”, a melyeknek az volna a feladata, hogy a szegényebb emberek földszerzését elősegítse. Meg is lehetett volna csinálni, nem volt semmi akadálya. De hát a mai bankárok, meg a börze-kormány pártjának nem tetszett a dolog, mert ennél a járadék-banknál nem lehetett volna

nagy sápokat huzni, hanem a kisbirtokosé lett volna a haszon. El is buktatták a javaslatot. De hát a mi halad, az nem marad. Levélben értesítjük arról, hogy a dolgaikban mit végeztünk. Köszöntjük társait is.

Gáspár Albert urnak, *Olaszteleken*. Kossuth Ferencz jelenleg Budapesten lakik, a Hungária ezimű szállodában.

Bene János urnak, *Bazitán*. A lapot megindítottuk, kérjük ígéretének beváltását.

Hegyi József urnak, *Temes-Murány*. Ügyének utána jártunk a földművelési miniszteriumban. Ott azon feleletet kaptuk, hogy már a mult év május havában elintézték kérését és azonnal elküldték a főispánnak, a ki azután kézbesítés végett átadta az illető főszolgabírónak. Ha tehát az iratokat eddig még nem kapta meg, kérje az ottani főszolgabírótól, mert azok nála vannak.

Kiss Pál urnak, *Szeged*. A szarvasmarha szarvtörése ellen a következő szert ajánlják az állatorvosok: egy diónagyságu darabtimsó 3 decziliter vízben feloldandó s ezen szerrel kenendő be a seb, napjában egy-kétszer. Nyáron, a mikor attól lehet tartani, hogy a légy beköpi a sebet, a mondott oldaton kívül napjában 2—3-szor szarvasszarv olajjal ajánlatos azt bekenni.

Morvay Károly urnak, *Margitta*. Köszönjük a küldött dolgokat, elolvassuk s a mint lehet, felhasználjuk.

Benedek Elek urnak, *Budapest*. Köszönjük, kérjük kitünő tollát máskor is.

Himmelstein M. urnak, *Bánhegyes*. Bizony szomorú dolog, hogy Magyarország pénzügyeinél soha sem gondolt senki a szegényebb emberek dolgaira. Maguk 12-es kamatot fizetnek a takarékpénztárnak, a gyáros és a kereskedő meg 4-esre kap pénzt. De javasoljuk, hogy ezt a 12 kamatot szedő és 12 hónap helyett 13 hónapot felszámító takarékpénztárat pereljék be uzoráskodás miatt, mert ilyen rablást még a magyar törvények sem engednek meg. A bajon különben segítsenek szövetkezetek alakításával, a miről részletesen ír a „*Független Ujság*” multkori és mai száma. Ugyanezt mondhatjuk arra a kérdésére is, hogy hol lehet *falusi házakra* kölcsönt kapni. Erre se gondoltak még mai napig a mi kormányaink. A budapesti házakra adnak eleget, azoknak millió forintokban engedik el évenként még az adóját is a falusi ház után fizeti ugyan a gazdája az adót, de hitelt ugyan nem kap reá. Budapesti bank legalább nem ad kölcsönt, vidéki takarékpénztár talán, de méregdrágán. Csinálják csak meg a szövetkezetüket, az majd segít az ilyen bajokon.

Karkalics Sándor urnak, *Licze*. Nagyon sajnáljuk levelező lapja tartalmát. Az illető első vetőmagját, azt magunk láttuk egyenesen Stockerau-ból hozatta. Az idén ősszel magunk is hozattunk tőle teljes megelégedésünkre, onnét tudtuk a ezimet és az árt. Nem értjük, hogy küldhetett rosszat. Levelezőlapját különben kiküldöttük a ezimzettnek.

Bockel Károly urnak, *Kolozsvár*. Tessék csak ingyen osztogatni. Februártól majd másképp intézkedünk.

Szini Péter urnak, *Ardó*. A verses elbeszélést köszönjük és legközelebb megkezdjük közlését. Addig is kérnénk néhány rövid dolgot.

D . . . János urnak, *Makó*. Azt kívánja, hogy a „mulattató“ részét a „*Független Ujság*“-nak külön könyv alakba nyomassuk, hogy a lapokat kivágva összegyűjthesse és év végén bekötthesse. Szívesen tennénk, de a hol vers, kép, elbeszélés meg adoma van együtt vegyesen, nem lehet úgy nyomtatni, hogy kivágva könyv legyen belőle. Tessék összegyűjteni az összes lapokat, lessz évvégére egy igazán szép kötete, a mihez majd gondoskodunk olcsó és díszes bekötési tábláról. Különben tessék csak egy kevésbé szorgalmatoskodni a „*Független Ujság*“ terjesztése körül és mi mindig szebb és szebb tartalmat fogunk adni. Tervbe vettük, hogy közlünk egy szép és érdekes *hosszabb regényt*, ezt majd könyvalakban nyomtatjuk, úgy hogy kivágható és beköthető legyen. Különben örülünk, ha olvasóink tudunkra hozzák óhajtaikat, mert a mi célunk nem más, mint jó ujságot adni és kielégíteni tisztelt előfizetőink kívánóságait.

Nagy Árpád urnak, *Beszterce*. Versek, feltéve, hogy jók, közlünk, ugyszintén elbeszéléseket is. Kérünk ilyeneket beküldeni. Közölhetőségükről majd akkor fogunk érdemlegesen nyilatkozni.

Vancsura Pál urnak, *Rém*. Piaczi tudósításainkban hetenként közöljük a juhok piaczi árait. Tessék azokat figyelemmel kíséni.

Babolcsai Gábor urnak, *Baglad*. A szóban levő naptárt f. h. 5-én elküldtük, valószínűleg valahol a postán elmaradt, pótlólag egy második példányt küldtünk.

Márton János urnak, *Szeged*. A címváltozást eszközöltük. A második szám a postán valószínűleg elkallódott; pótlólag küldjük.

Szabó István urnak, *Csitár*. A 2-ik és 3-ik számot elküldtük, és a további pontos küldéséről intézkedtünk.

Ifj. **N. S.** *Kabolápolyánán*. A 2-ik számot postáraadtuk.

Ferentzy József urnak, *Sár-Szent-Miklós*. Becces megrendelését vettük, az első három számot elküldjük.

Muratti János urnak, *Nyerges-Ujfalu*. A 3-ik számot postáraadtuk.

Márkus Ferencz urnak, *Hencse*. Becces czimét helyesbítettük. A számokat elküldtük.

Somogyi József urnak, *Iharos-Berény*. A január 7-én eszközölt előfizetést javára irtuk, s így előfizetése három negyedévre szól.

V. J. urnak, *Böny*. — **P. L.** urnak, *Sajó-Ecség*. — **A. A.** urnak, *János-Major*. — **B. H.** urnak, *Maros-Vásárhely*. — **K. J.** urnak, *Resiczabánya*. **B. F.** urnak,

Mátra-Szele. — **Sz. J.** urnak, *B.-Diószeg* a folyó hóban megjelent számokat elküldtük.

Pászthy Ferencz urnak, *Budapest*. — **Pauer** József urnak *F.-Mélyesd* a czimet helyesbítettük.

Özv. **Hadzsy** Jánosné urnőnek, *Budapest*. Az 1-ső és 2-ik számot postáraadtuk.

K. J. urnak, *Alsó-Fegyvernek*. Lapunkat annak idején elküldtük és a további küldésről intézkedtünk. Az első számokat, melyek valószínűleg a postán elkallódtak, most újból postáraadtuk.

M. M. urnak, *Görzsöny*. Az előfizetési díjat csak f. hó 16-án vettük és lapunkat azonnal a vett czimetre megindítottuk.

Száhlender Gyula urnak *M.-Óvár*. **Szuchí** József urnak *Verebély*. Becces czimüket helyesbítettük.

Sz. J. urnak *M.-Dombegyháza*. — **M. J.** urnak, *Szeged*. A címváltozást eszközöltük.

Gilich Gáspár urnak, *Vadkert*. Pör tárgyát képező kérdésekben e szűk helyen nem adhatunk tanácsot, de levélben sem tehetjük, mert a pörös iratokat alaposan kellene ösmernünk, ezek pedig ninesenek birtokunkban. Bizza ügyét egyes fiskálisra, az intézheti azt el legjobban. Gipsz-trágya beszerzése végett forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, Alkotmány-utca 31.

Több kérdezősködőnek. A kívánt czélnak nagyon megfelelnek *Monostori* Károly tanár és állatorvos által írott népies szakkönyvek: 1. *Könyv az egészséges állatok gondozásáról és a betegek ápolásáról*, 376 rajzzal, bekötve, bolti ára 4 frt., a „*Független Ujság*“ előfizetői azonban 2 frtért szerezhetik meg általunk. — 2. *Vásári tanácsadó az állatok életkorára vonatkozó 54 ábrával*: bolti ára 60 kr., a „*Független Ujság*“ előfizetőinek 30 kr.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Budapest, január 25.

Buza e héten:

<i>Tiszavidéki</i>	76—82 kil. buza ára	6 frt 65—6 frt 85 kr.
<i>Pestvidéki</i>	„ „ „ „	6 „ 55—6 „ 80 „
<i>Fejérmegyei</i>	„ „ „ „	6 „ 55—6 „ 80 „
<i>Bácskai</i>	„ „ „ „	6 „ 65—6 „ 90 „
<i>Bánsági</i>	„ „ „ „	6 „ 55—6 „ 80 „
<i>Északmagyarországi</i>	„ „ „ „	— „ — „ — „
<i>Rozset</i>	mmázsánként 5 frt 35—5 frt 45 krral fizették.	
	<i>sörfőzésre való</i> , mmként	7 frt 15 kr. 8 frt 15 kr.
<i>Árpa</i>	<i>szeszfőzésre való</i>	6 „ 30 „ 6 „ 80 „
	<i>takarmánynak</i>	5 „ 80 „ 6 „ 15 „
<i>Zab</i>	mmázsánként	5 „ 90 „ 6 „ 20 „
<i>Tengeri</i>	„	6 „ — „ 6 „ 15 „

Egyébb magvak: *Köles* mm. 6.20—6 frt 80 kr.; *kendermag* — — frt — kr.; *lencse* 9—15 frt — kr.; *bab nagy* 8.50—9 forint; *bab kicsi* 9.75—10 frt — kr.; *vöröshere magyarországi* 55—68 frt; *vöröshere erdélyi* 55—68 frt; *lucerna* 35—50 frt; *bükköny* 6.80—7 frt — kr.; *muharmag* 14—15 frt; *mák* 17—20 frt.

Lóvásár: Nehezebb igásló páronkint ——— frt; könnyű igásló ——— frt.

Marhavásár: m.-mázsánként fizetnek élősúlyban: Elsőrendű jármos ökörért 27—28 frt; közép minőségű jármos ökörért 25—27 frt; silányabb jármos ökörért 23—24 frt; hizott ökör mm.-ként 26—33¹/₂ frt. hizott tarka ökör 27—33 frt. *Fejős tehenek.* Fehérszörű magyar tehen, m.-mázsánként 27 frt; tarka tehen 31 frt. *Élő borju.* 1 klgr. élősúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 42—45 kr; közepes minőségű borjuért 40—41 kr; silányabb borjuért 38—39 kr. *Vágott borju.* 1 klgr. hussúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 65—66 kr; közepes minőségű borjuért 61—64 kr; silányabb borjuért 58—60 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 43—44 kr, vidéki sertés, könnyű páronkint 250 kilóig 43—43¹/₂ kr.

Juhvásár. Jó minőségűért, páronkint 10—12 frt, gyenge minőségűért, páronkint 6—7.50 frt. bárány páronként 4—8.50 frtig.

Baromfivásár. Lud páronkint 3.20—7.00 krig, kacsá 1.80—3.50 krig, tyuk 1.10—1.30 krig, csirke —.80—1.00 krig, hizott kappan 1.80—2.40 krig, pulyka 3.00—3.50 krig.

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 3.40—4.— kr, mohar 3.60—3.90 kr, zsupszalma 1.40—1.60 kr, takarmányszalma 2.40—3.00 kr, alomszalma 1.20—1.40 kr, tengeri szár 1.20—1.50 kr.

Vegyesek. Szalonna 42—48 kr, esurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintnkint, friss 26—32, meszes 33—35 darab.

Hagyma: m.-mázsánként 4 frt.

Fokhagyma: m.-mázsánként 22—24 frt.

Dughagyma: m.-mázsánként 26—28—30 frt.

Hungária műtrágyagyár piaci jelentése. thomasalak 3.65—4 frtig; Káli-trágya 2.65—2.85 frtig; m.-mázsánként zsákkal együtt. Vasgálicz 2.85—3.10 frtig; Rézgálicz 24.20—25.10 frtig; m.-mázsánként hordókban.

Hol lesz mostanában országos vásár?

Január 26-án: Bátos, Erzsébetváros (Küküllő m.), Holts, Komjonka, Nyir-Bakta, Vasvár. — **28-án:** Birkis, Eperjes, Erdőbánya, Fehértó (Szabolcs m.), Hódos (Maros-Torda m.), Mikeszása, Szalk-Szt.-Márton, Téglás (Hajdu m.), Ván (Bereg m.), Zám. — **29-én:** Szász-Sebes. **30-án:** Ofalu (Szepes m.), Szima (Zemplén m.). — **31-én:** Etéd (Udvarhely m.), Nagy-Szalatna. — **Február 1-én:** Bolaogasszony, Kátana, Kálóz, Nagy-Ekemező, Szt.-György (Beszterce-Naszód m.), Teke, Verebély, Zeliz. — **2-án:** Baranyavár, Erdőd, Garam-Szöllős, Gyöngyös, Király-Daróc, Körmend, Libetbánya, Modor, Musina, Szalárd, Szatmár-Németi, Szent-Anna, Szeresd-Ujvároska, Torna, Trencsén, Uj-Béla. — **3-án:** Alsó-Páty, Balog, Baróth, Csáktornya, Gyergyó-Ditró, K.-Szt.-Miklós, Miske, Prásmár, Rézbánya, Szt.-Balázs, Szt.-Gróth, Sjelnicz, Tabajd, Tarczal, Velkapóla.

Luczernát, lóherét, répamagot

ajánl

Mauthner Ödön magkereskedése

BUDAPEST.

11

Figyelmeztetés: Répamagvaim szerződésileg Északnémetország leghiresebb, legmegbízhatóbb termelői által kizárólag részemre termeltetnek. Ennek folytán fajazonosságért, továbbá 95, de legkevesebb 85% csiraképeségért szigorú szavatolást vállalok, 85%-nál kevesebb csiraképeségűt (bárilyent nem forgalmazok) visszafogadok. Nagy fontosságú ez a gazdára nézve, mert a tavalyi gyakori esőzések által a répamag ¹/₅ része csak 50—60% csiraképes.

Január hó.

HETI NAPTÁR

N. Bold.-asszony hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel. óra percz	nyugszik óra percz	kel. óra percz	nyugszik óra percz
4. H. vas. Vizker. után. Kath. ev. Mikor Jézus lejött a hegyről. Máté VIII. 1-13. — Prot. ev. Ugyanaz. Oly. Rom. XII. 17-21. — Gör. ev. Zakeusról. Luk. XIX. rész. 94. szakasz.							
27 Vasárnap	F 3 Aranyosz. Ján.	F 3 Krizosztom	15 A 28 Pál rem.	7 15	4 39	8 19	6 11
28 Hétfő	Aleö. Cirill ea.	Nagy Kár.	16 Sz. Péter láncz.	7 14	4 41	8 35	7 17
29 Kedd	Szál. Ferencz ea.	Juventin	17 N.-Antal ap.	7 13	4 42	8 50	8 24
30 Szerda	Mártonka sz.	Mártonka	18 N.-Atanáz	7 12	4 43	9 01	9 30
31 Csütörtök	Nol. Péter hv.	Vigil	19 Makár	7 11	4 44	9 15	10 39
Február hó.				Bőjtelő-hava.			
1 Péntek	Ignác p.	Ignác	20 Eutim ap.	7 10	4 45	9 30	11 50
2 Szombat	Gyertyasz. B.-A.	Gyertyasz. B.-A.	21 Agnes sz.	7 09	4 47	9 48	regg.
3 Vasárnap	F 4 Balázs p.	F 4 Ralázs	22 A Triod	7 08	4 49	10 10	1 05

2-szeres és 3-szoros termések

csakis mesterségesen szárított

műtrágyával

„Hungaria” műtrágya-, kénsav és vegyi ipar részvény-társaság Budapest.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg. 16

Csak 3 forint 50 krajczár
egy remontoir-zseb-óra

jótállással, kitűnő és jól járó, gyönyörű fényezett nickelokban 12 órai szerkezettel mely minden más drága órát pótol. Aki egy ilyen órát megrendel, az órával együtt még a következő tárgyakat kapja

egészen ingyen:

1 pompás óralánczot, egy gyönyörű közelő garnitúrát, 1 csinos nyak-kendőfűt, 4 darab ingelöt (chemizett) és gallér-gombot és 6 darab jó férfi-gallért tetszészerinti nyakbőségben. Ne kételkedjék senki sem, mivel kijelentem, hogy ez nem játékszer, nem szédélgés, hanem tiszta igazság, és visszaadom a pénzt annak, aki ezen órával nincs megelégedve. Mindenki siessen tehát, a meddig a készlet tart, ezen kitűnő órákat megrendelni. — A szétküldés a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett történik

APFELS Taschen-Uhren-Versendung által,
BÉCS, Fleischmarkt 6 fü. 15

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros és a csász. és kir. hadsereg szállítója
BUDAPEST, II. ker., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu czimbalmait.
Községi és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. **Mindenemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becséreltetnek. Erős orgonahangu harmonikákról külön árjegyzék kérendő.**

Községi dobok.

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valótai becsérték 9/4 részéig 20-50 év közti időre készpénzben. Birtokok felmondhat bár mikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Leboncolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjlatlan. Beküldendő csakis: telek-könyvi kivonat, kataszterív. —

Ingatlan- és Lezálog-Forgalmi Intézet,
Budapest, Váczi körút 39

Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi Intézet a monarchiában, mely hitelesnek és a letelepüléskor földbirtokosoktól ajánlva van.

Olesó könyvek:

A PIKTORÉK LÁNYA.
Társadalmi regény. Ára 30 kr.

HÁLÁS SZEREP.
Regény. Irta: Erdélyi Gyula. Ára 30 kr.

KOSSUTH-EMLÉK.
Emlékkönyv Kossuth Lajos életéről és szerepléséről 118 képpel.
Irta: **Clair Vilmos.**

A „Kossuth-Emlék” tartalma: 1. Kossuth Lajos élete, 2. Kossuth a szabadságharcban, 3. Kossuth otthona, 4. Kossuth családja, 5. Kossuth nőtája, 6. Adomák Kossuth életéből, 7. Kossuth gyermekei a fogásárban, 8. Kossuth kezeirása. **Ára 25 krajczár.**

Megrendelhető a **Független Ujság** kiadó-hivatalában:
Budapest, Ulóai-ut 29. szám.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cognac, savtalanító por, borkósav, (vegytisztá) vizahólyag, dugaszok, dugaszoló- és ezimkupakológépek, borszesz, **JULLIEN** borderítőpor stb. legelőnyösebb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,
Dohány-utca 5. szám alatt.

Árjegyzék ingyen.

Nagy Ignác

pince-felszerelési czikkek üzlete
Budapest,
VII., Károly-körút 9. szám.

Ajánlja
pinczefelszerelési tárgyakkal
dúsan felszerelt raktárát,
mint

borszivattyuk,
tömlők, dugaszológépek,

továbbá
palaczkok, parafadugaszok
stb.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Nöthling Vilmos

magkereskedésében

Budapest, Kálvintér 9. sz. alatt

szerezhetők be

a legkitünőbb és legmegbízhatóbb
gazdasági-, kerti-vegemény- és
virágmagvak.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete

Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.
Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., I. em.

A nagymélt. belügyminiszterium 82502/IJ. 888. számú rendeletével ajánlva.

Fecskendők

a legtökéletesebb központi érekszelenyep szerkezetben, kút és építkezési szivattyuk, összesen

tűzoltó felszerelési eszközök,
továbbá pöczegödör tisztító készülékek és mindennemű

SZERSZÁMGÉPEK
szilárd, erős, pontos kivitelben, valamint a nagymélt. belügyminiszterium 29013 VI. a. sz. rendeletére

SZAB. GÖZFERTŐTLENÍTŐ GÉPEK
stabil és hordozható alakban, 2 és 4 kerékű vaskocsira szerelve és mindennemű fertőtlenítési eszközök a legolcsóbb és legkedvezőbb beszerzési árban, a legelőnyösebb feltételek mellett

öt évi jótállással kaphatók

TARNÓCZY

tűzoltószerszám és gépgyár részvénytársaságnál BUDAPESTEN.

Iroda és gyár: Városi iroda és mintatelep:
Külső Váci-út 95. szám. Teréz-körút 36. szám.
Arlap kívánatra ingyen és bérmentve.

Sternberg Ármin és testvére

cs. és kir. szabad. hangszer-ipar
Budapest, VII. Kerepesi-út 36. sz.

Saját készítményű, mindenemű hangszerek és azok kellékai és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakszerű pontossággal eszközöltek.

A „Columbus”

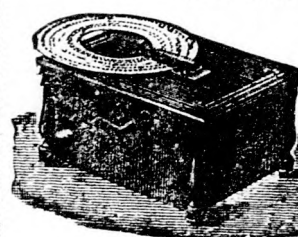
cimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és cénázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 2.—, 2.50, 3.— és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus” verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíthetnek.

Harmónikáról, mechanikai hangszerekről, külön-külön képes árjegyzék kéréndő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Javítások pontosan eszközölteknek.